Invoeringstoetsen

Belastingdienst

Inleiding

Met de invoeringstoets heeft de Belastingdienst tot doel eerder en gestructureerd te kijken naar de effecten van nieuwe wet- en regelgeving voor de doelgroep(en) en de uitvoering. De toets wordt uitgevoerd op het vroegst mogelijke moment waarop iets nuttigs gezegd kan worden over de werking van regelgeving in de praktijk, en onderscheidt zich daarmee van de uitgebreidere en diepgaandere wetsevaluaties.

De invoeringstoets kan bijdragen aan beter uitvoerbaar beleid en aanleiding zijn tot ingrijpen. Het doel is niet om te bekijken of de nieuwe wet- of regelgeving een succes is. Een vermoeden van het tegenovergestelde kan wel aan het licht komen.

Dit document bevat de recent afgeronde invoeringstoetsen. Het ingevulde sjabloon geeft een overzicht van alle verzamelde en geanalyseerde signalen en knelpunten. Hiermee wordt antwoord gegeven op de vragen van de invoeringstoets.

De vragen van de invoeringstoets

1. **Hoe pakt de regeling uit voor de mensen, organisaties of bedrijven voor wie de regeling is bedoeld?**

- Ontstaan er in de praktijk knelpunten of onbedoelde effecten?
- Zijn er mogelijk (indirect) discriminerende aspecten?
- In hoeverre zijn er signalen die erop kunnen wijzen dat de regeling niet werkt zoals bedoeld?

2. **Hoe pakt de regeling uit voor de uitvoering?**

- Ontstaan er in de uitvoeringspraktijk knelpunten of onbedoelde effecten?
- In hoeverre is de kwaliteit van de uitvoering geborgd?
- In hoeverre komt de praktijk overeen met de aannames uit de uitvoeringstoets?

Belastingdienst

Leeswijzer

Proces

Het proces van de invoeringstoets bestaat uit vijf stappen. Voor elk onderwerp waarop een invoeringstoets wordt uitgevoerd is er een werkgroep met speclalisten op dat onderwerp die stap 2 tot en met 5 doorloopt.

1. Selecteren van onderwerpen waarop invoeringstoetsen plaatsvinden.
2. Beschikbare en reeds bekende informatie verzamelen.
3. Ophalen interne en externe signalen die reeds bekend zijn bij de Belastingdienst.
4. Externe signalen actief ophalen bij betrokken mensen, organisaties of bedrijven.
5. Gezamenlijke analyse en duiding van de opgehaalde signalen en formuleren van antwoorden op de vragen.

Onderdelen

1 Deel 1 van de invoeringstoets gaat over hoe de regeling uitpakt voor de mensen, organisaties of bedrijven voor wie de regeling is bedoeld.

Knelpunten

De verschillende signalen die duiden op knelpunten of onbedoelde effecten zijn ingevuld op een schaal. De meest negatieve signalen zijn links weergegeven op de schaal, de meest positieve signalen zijn rechts te vinden. In de toelichting worden de knelpunten of onbedoelde effecten beschreven.

Discriminerende aspecten

De verschillende signalen zijn weergegeven in een figuur. Indien sprake is van direct discriminerende aspecten dan is dit weergegeven in de donkerblauwe cirkel. Indien sprake is van indirect discriminerende apsecten dan is dit weergegeven in de lichtblauwe ring.

Bedoeling

De verschillende signalen zijn ingevuld op een schaal. Signalen die erop wijzen dat de wet of regeling niet werkt zoals bedoeld, staan aan de linkerkant van de schaal. Signalen die erop wijzen dat de wet of regeling lijkt te werken zoals bedoeld, zijn rechts te vinden. In de toelichting worden de signalen aan de hand van een verwijzing naar letters beschreven.

Discussie

In dit onderdeel worden openstaande punten beschreven waarover bijvoorbeeld nog onduidelijkheid of discussie bestaat of nadere inzichten nodig zijn.

Samenvatting

Dit onderdeel bevat een samenvatting van de aandachtspunten uit de invoeringstoets. Het geeft antwoord op de vraag: ‘Hoe pakt de regeling uit voor de mensen, organisaties of bedrijven voor wie de regeling is bedoeld?’.

2 Deel 2 van de invoeringstoets gaat over hoe de regeling uitpakt voor de uitvoering.

Knelpunten

De verschillende signalen die duiden op knelpunten of onbedoelde effecten zijn ingevuld op een schaal. De meest negatieve signalen zijn links weergegeven op de schaal, de meest positieve signalen zijn rechts te vinden. In de toelichting worden de knelpunten of onbedoelde effecten beschreven.

Kwaliteit

De verschillende signalen zijn ingevuld op een schaal. Signalen die erop wijzen dat de kwaliteit van de uitvoering niet lijkt te zijn geborgd, staan aan de linkerkant van de schaal. Signalen die erop wijzen dat de kwaliteit van de uitvoering is geborgd, zijn rechts te vinden. In de toelichting worden de signalen aan de hand van een verwijzing naar letters beschreven.

Aannames

De verschillende signalen zijn weergegeven in een figuur. Signalen die erop wijzen dat de praktijk overeenkomt met de aannames uit de uitvoeringstoets staan in het midden van de figuur. Signalen die erop wijzen dat de praktijk niet uitpakt zoals verwacht staan of links (wanneer negatiever dan verwacht) of rechts (wanneer positiever dan verwacht).

Discussie

In dit onderdeel worden openstaande punten beschreven waarover bijvoorbeeld nog onduidelijkheid of discussie bestaat of nadere inzichten nodig zijn.

Samenvatting

Dit onderdeel bevat een samenvatting van de aandachtspunten uit de invoeringstoets. Het geeft antwoord op de vraag: ‘Hoe pakt de regeling uit voor de uitvoering?’.

Inhoudsopgave

Inleiding	**1**
Leeswijzer	**2**
Invoeringstoets op de uitzondering fiscaal partnerbegrip voor toepassing inkomensafhankelijke combinatiekorting	**4-6**

Uitzondering fiscaal partnerbegrip voor toepassing inkomensafhankelijke combinatiekorting

2021-1108

Belastingdienst

De maatregel houdt in dat de uitzondering op het fiscale partnerbegrip voor de persoon die geen inwoner van Nederland en geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is, niet geldt voor de toepassing van de inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK). Hiermee wordt de behandeling van belastingplichtigen met een in het buitenland woonachtige partner die geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is voor wat betreft de IACK gelijkgetrokken met de behandeling van belastingplichtigen met een partner die binnenlandse belastingplichtige of kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is.

Doelgroep(en)

De doelgroep betreft alle belastingplichtigen die voorheen in aanmerking kwamen voor de IACK en na deze wijziging hier geen beroep meer op kunnen doen. Deze groep betreft ongeveer 6.400* belastingplichtigen.

• De groep bestaat uit binnenlandse belastingplichtigen met een in het buitenland woonachtige partner die geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is (geschat op 150 belastingplichtigen);

•Tevens bestaat de groep uit (kwalificerende) buitenlandse belastingplichtigen uit lidstaten van de EU, een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, Zwitserland of een van de BES eilanden (hierna: de landenkring) met Nederlands arbeidsinkomen, die samen met een niet-werkende partner of minstverdienende partner en een kind buiten Nederland maar binnen de landenkring op hetzelfde adres staan ingeschreven.

Verantwoording & bronvermelding

Om de centrale vragen van de invoeringstoets te kunnen beantwoorden, is een werkgroep opgericht met experts uit verschillende vakgebieden van de Belastingdienst en het Ministerie van Financiën. Zij hebben gezamenlijk interne en externe signalen over de regeling verzameld en gewogen. Het gaat hierbij om:

1. Interviews afgenomen onder negen Nederlandstalige fiscaal dienstverleners en niet onder de doelgroep zelf. De fiscaal dienstverleners zijn geworven uit de bestanden van de Belastingdienst. Er is ook gesproken met een adviseur werkzaam binnen de Belgische vakbond. De fiscaal dienstverleners werkten vrijwel uitsluitend in de grensstreek en adviseren vooral Belgen en Duitsers. Eén fiscaal dienstverlener was actief in Amsterdam en heeft enkele klanten afkomstig uit andere landen woonachtig in Nederland.

2. Interne signalen van medewerkers van de Belastingdienst over de uitvoering van de regeling en externe signalen die zijn binnengekomen via de bestaande kanalen, zoals de BelastingTelefoon, bedrijfsgesprekken en het Forum Fiscaal Dienstverleners. Deze signalen zijn actief opgehaald middels uitvragen binnen alle organisatieonderdelen die betrokken zijn bij deze regeling.

NB Bij de beschrijving van signalen op de volgende sheets is een bronvermelding naar de hiervoor genoemde twee bronnen opgenomen.

* Dit is een inschatting op basis van de uitvoeringstoets. Zie tevens het onderzoeksrapport: ‘Rapportage van kwalitatief communicatieonderzoek voor Belastingdienst BBOF’ Blauw 31521.

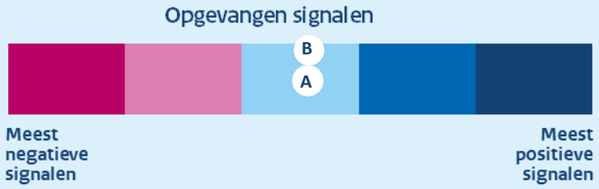
Belastingdienst

Uitzondering fiscaal partnerbegrip voor toepassing inkomensafhankelijke combinatiekorting

1 Hoe pakt de regeling uit voor de mensen, organisaties of bedrijven voor wie de regeling is bedoeld?

Knelpunten

Ontstaan er in de praktijk knelpunten of onbedoelde effecten?



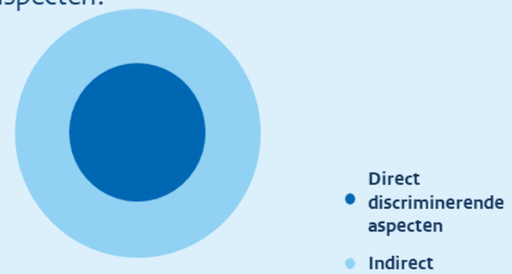
Toelichting

(A) Fiscaal dienstverleners vermoeden dat het wegvallen van de IACK voor sommige burgers die binnen de doelgroep vallen daadwerkelijk een probleem vormt, omdat zij rekenen op het geld welke hen voorheen toekwam op basis van de IACK-regeling. Op basis van het onderzoek is niet te bepalen of en in welke mate dit zich voordoet.

(B) De grootte van de groep buitenlandse belastingplichtigen binnen de landenkring waarop deze wetswijziging effect heeft wordt geschat op 6.400 belastingplichtigen. Het merendeel maakt geen gebruik van de mogelijkheid een voorlopige teruggave aan te vragen, waarbij de IACK in maandelijkse termijnen vooraf wordt uitbetaald. Bij de beperkte groep die daar wel gebruik van maakt heeft de Belastingdienst voor een aantal van de buitenlandse belastingplichtigen niet kunnen achterhalen of zij in 2022 na de wetswijziging voldoen aan de gestelde voorwaarden voor teruggave IACK en hier nog recht op hebben. Voor hen, 220 belastingplichtigen, is de voorlopige teruggave van de IACK in 2022 stopgezet. Zij zijn hierover op 8 december 2021 geïnformeerd per brief. In de brief is ook een instructie opgenomen op welke manier zij alsnog een voorlopige teruggave kunnen aanvragen als zij menen nog in aanmerking te komen voor de IACK. Er is eveneens een groep binnenlandse belastingplichtigen waarop de wijziging effect heeft, deze groep is klein en wordt geschat op ca. 150 belastingplichtigen. De Belastingdienst heeft deze groep gericht benaderd.

Discriminerende aspecten

Zijn er mogelijk (indirect) discriminerende aspecten?

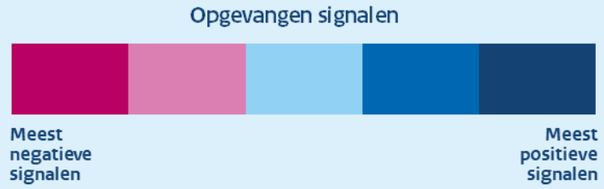


Toelichting

De wetswijziging draagt bij aan de gelijkere behandeling tussen binnenlandse en buitenlandse belastingplichtigen. Deze wetswijziging maakt dat buitenlandse belastingplichtigen uit de landenkring in materieel gelijke situaties ten aanzien van de IACK hetzelfde behandeld worden als binnenlandse belastingplichtigen. Dit wil zeggen dat zij geen recht hebben op de IACK als zij daar geen recht op zouden hebben in een binnenlandse situatie. Het recht op IACK voor binnenlandse belastingplichtigen wijzigt niet. De uitzondering op het fiscaal partnerschap ziet uitsluitend op het bepalen van het recht op de IACK en is verder niet van invloed op de regeling voor fiscaal partnerschap.

Bedoeling

In hoeverre zijn er signalen die erop kunnen wijzen dat de regeling niet werkt zoals bedoeld?



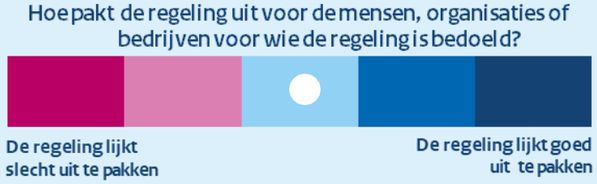
Toelichting

Op dit moment zijn er geen signalen bekend vanuit de doelgroep of de uitvoering, die erop kunnen wijzen dat de regeling niet werkt zoals bedoeld.

Discussie

Er zijn geen discussiepunten over deze vraag.

Samenvatting



Toelichting

Het doel van de wijziging wordt bereikt: buitenlandse belastingplichtigen uit de landenkring van de EU worden in materieel gelijke situaties ten aanzien van de IACK hetzelfde behandeld als binnenlandse belastingplichtigen. In het eerste jaar kon de wetswijziging pas bij de definitieve aanslag verwerkt worden, zo kan het gebeuren dat mensen over 2022 de korting achteraf moeten terugbetalen. Om terugbetaling achteraf zo veel mogelijk te voorkomen heeft de Belastingdienst waar mogelijk belastingplichtigen gericht geïnformeerd en in een aantal gevallen de IACK in de voorlopige teruggave stopgezet (zie onder knelpunten). Desondanks kunnen terugbetalingen zich in de praktijk wel gaan voordoen.

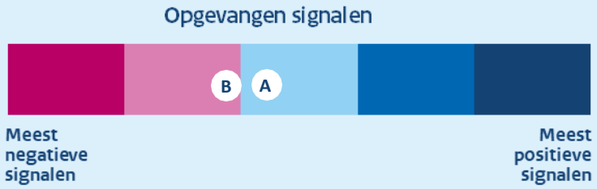
Leeswijzer

Belastingdienst

2 Hoe pakt de regeling uit voor de uitvoering?

Knelpunten

Ontstaan er in de uitvoeringspraktijk knelpunten of onbedoelde effecten?



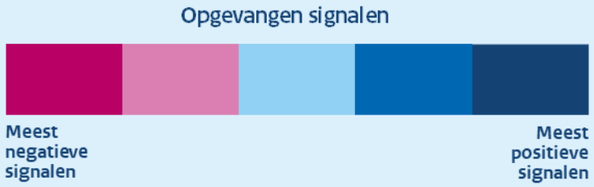
Toelichting

(A) In zijn algemeenheid kan gesteld worden over de IACK, met betrekking tot buitenlandse belastingplichtigen, niet goed te handhaven is en fraudegevoelig is vanwege het gebrek aan contra informatie voor de uitvoering. Het niet gelden van de uitzondering op het fiscale partnerbegrip voor de persoon die geen inwoner van Nederland en geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is voor de toepassing van de IACK, maakt dat de controle en handhaving nog iets ingewikkelder is geworden voor de Belastingdienst. Uit de uitvoeringstoets is gebleken dat complexere handhaving komt door het gebrek aan informatie over de aanwezigheid van een in het buitenland woonachtige partner met kinderen op het woonadres van de belastingplichtige en diens inkomenspositie.

(B) Het voorlopig aangifteformulier 2022 kon niet meer tijdig worden aangepast en daarmee kan het gebeuren dat een belastingplichtige ten onrechte IACK heeft genoten. In dat geval moet de eerder uitbetaalde voorlopige aanslag worden terugbetaald middels het resultaat van de definitieve aanslag 2022.

Kwaliteit

In hoeverre is de kwaliteit van de uitvoering geborgd?

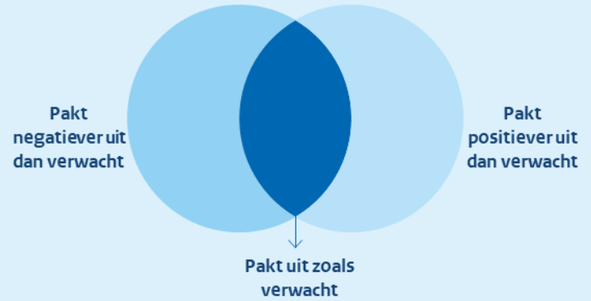


Toelichting

Er zijn geen signalen opgehaald over de borging van de kwaliteit van de uitvoering.

Aannames

In hoeverre komt de praktijk overeen met de aannames uit de uitvoeringstoets?



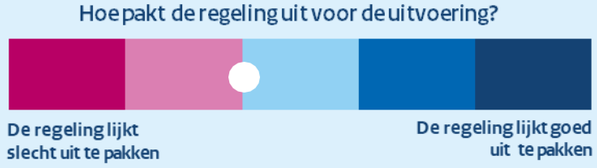
Toelichting

Vrijwel alle aannames uit de uitvoeringstoets konden niet worden getoetst aan de praktijk. De opgehaalde signalen waren onvoldoende om deze weging te kunnen maken. Wel is in de uitvoeringstoets aangenomen dat de buitenlandse belastingplichtigen, wiens automatische voorlopige teruggaven zijn stopgezet, gericht zouden worden geïnformeerd. Ook zou de groep binnenlandse belastingplichtigen met een buitenlandse partner wiens automatische voorlopige teruggaven zijn verlengd in beeld gebracht worden. Zowel het gericht informeren van de buitenlandse belastingplichtigen wiens automatische voorlopige teruggave zijn stopgezet alsmede de binnenlandse belastingplichtige met een buitenlandse partner zijn door de Belastingdienst gericht benaderd. Voorts is K&E Buitenland voornemens om een steekproef uit te voeren op de doelgroep. De uitkomsten van deze steekproef zijn nog niet bekend.

Discussie

- Van belang is dat de aangiftebehandeling over het belastingjaar 2022 met betrekking tot deze fiscale aanpassing nog niet was gestart gedurende de doorlooptijd en afronding van deze invoeringstoets.
- De Belastingdienst heeft de teruggave van de IACK voor de beperkte groep die gebruik maakt van de automatische voorlopige teruggave van de IACK stopgezet in 2022. Voor deze groep heeft de Belastingdienst niet kunnen achterhalen of zij na de wetswijziging nog in aanmerking komen voor de gestelde voorwaarden voor de IACK. Voor de binnenlandse belastingplichtigen, die een voorlopige teruggave ontvangen, is dit niet gebeurd omdat de Belastingdienst deze groep gericht, per brief, heeft benaderd.
- Vanwege de wetswijziging is het niet mogelijk gebleken om het formulier voor de aanvraag van een voorlopige aanslag over 2022 tijdig te kunnen aanpassen. Op basis hiervan hebben mensen mogelijk een aanvraag voor een voorlopige aanslag ingediend met daarin een toekenning van IACK waarop zij geen recht meer hadden conform de wetswijziging.

Samenvatting



Toelichting

De wetswijziging maakte dat de handhaving voor de Belastingdienst enigszins complexer is geworden door het gebrek aan informatie over de aanwezigheid van een in het buitenland woonachtige partner met kinderen op het woonadres van de belastingplichtige en diens inkomenspositie. Daarnaast kon het voorlopige aangifteformulier 2022 voor de toepassing van de IACK niet meer tijdig worden aangepast en kan het gebeuren dat een belastingplichtige ten onrechte IACK heeft genoten. In dat geval moet de eerder uitbetaalde IACK worden terugbetaald middels het resultaat van de definitieve aanslag 2022. Maatregelen om dit te ondervangen: brieven en het stopzetten van voorlopige teruggaven zijn zo gericht mogelijk ingezet.

Leeswijzer